

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristölupahakemuksesta/Vantaan kaupunki, Ruskeasannan välivarastointialueen ympäristölupa ja toiminnan aloittamislupa, Klemmintie 1–5

VD/1567/11.01.01.09/2023

JV/SN

ASIA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta lupahakemuksesta (Dnro ESAVI/8706/2023), joka koskee Ruskeasannan välivarastointialueen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamislupaa.

Lupahakemusta koskeva toiminta on luvanvarainen ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § 1 momentin liitteen 1 ja taulukon 2 kohdan 13 f perusteella (muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista).

Lupahakemus on kuulutettu Etelä-Suomen aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa ylupa.avi.fi 2.11. - 11.12.2023. Lupahakemusasiakirjat ovat nähtävillä sähköisesti osoitteessa ylupa.avi.fi.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto on pyydetty jättämään 11.12.2023 mennessä. Vantaan kaupungin ympäristökeskus on pyytänyt lisää aikaa lausunnon jättämiseen 10.1.2024 asti.

HAKIJA

Vantaan kaupunki

LAITOS /TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Ruskeasannan välivarastointialueen ympäristölupa ja toiminnan aloittamislupa Klemmintie 1-5, Vantaan kaupunki, kiinteistöt 92-407-14-10, 92-423-4-46, 92-407-14-1 ja 92-407-11-45.

Suunnittelualueen sijainti on osoitettu liitekartalla.

LUPAHAKEMUSTA KOSKEVA TOIMINTA

Vantaan kaupunki hakee ympäristölupaa uudelle pilaantumattomien ja stabiloitujen ylijäämämaiden, kitkentäjätteiden, betoni-, tiili- ja asfalttimurskeen välivarastointialueelle. Alueelle on tarkoitus lisäksi tuoda metsätähteitä (risuja ja kantoja), jotka toimitetaan energialaitokselle hyödynnettäväksi. Lupahakemus koskee uutta toimintaa. Toiminta sijoittuu alueelle, joka on toiminut aiemmin maanlajituspaikkana. Hakemus ei koske lumen vastaanottoa.

Lupahakemusta koskeva toiminta pitää sisällään uuden välivarastointikentän rakentamisen, materiaalien varastoinnin, seulonnan ja haketuksen. Välivarastointikenttä tulee palvelemaan Vantaan kaupungin toimintaa ja edistää valtakunnallisia materiaalien kiertotaloustavoitteita.

Suunnitellun välivarastointikentän pinta-ala on noin 1,4 ha. Kentällä on tarkoitus vastaanottaa vuodessa enimmillään 99 000 tonnia hakemuksen mukaisia jätemateriaaleja ja varastoida kerralla enintään 97 000 tonnia jätemateriaaleja. Jätemateriaalien lisäksi kentälle voidaan vastaanottaa vuodessa enintään 5 000 tonnia energiahyötykäyttöön toimitettavia metsätähteitä.

Alueella seulotaan ja haketetaan risuja ja kantoja. Lisäksi kentällä on tarkoitus seuloa maa- ja kiviainesta. Seulontaa tehdään noin parin viikon pätkissä, arviolta 10 krt/vuosi. Haketuspäiviä on arviolta 10 vuodessa. Seulonta- ja haketuskalusto tuodaan paikanpäälle tarvittaessa. Muilta osin toiminta on ainoastaan materiaalien väliaikaista varastointia. Alueella varastoitavat materiaalit soveltuvat energiahyötykäyttöön, kierrätettäväksi sekä hyötykäytettäväksi maarakennuksessa. Toiminta-aika alueella on maanantaista perjantaihin klo 7–17.

Kentän rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2023 ja rakentamisen arvioidaan kestävän noin vuoden. Rakentamisen aiheuttama rekkaliikenne on noin 550 ajoneuvoa. Arvio alueen kuljetusten määrässä on kentän käyttöönoton jälkeen 5–10 autoa vuorokaudessa

Tiedot sijoituspaikasta

Lupahakemusta koskeva alue sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella (Lentoasema) ja sen muodostumisalueella. Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Ruskeasannan Sortti-asema. Alueen eteläpuolella sijaitsee Ruskeasannan hautausmaa ja Ruskeasannan siunauskappeli. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoasema ja itäpuolella Tuusulanväylä (Kt 45). Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat seulontaan nähden idässä noin 240 metrin etäisyydellä ja luoteessa noin 220 metrin etäisyydellä.

Suunnittelualueen eteläpuolella alueen välittömässä läheisyydessä on toiminut vuosina 1964–1985 Pakkausvälitys Oy:n tynnyripesula, joka on purettu Tuusulanväylän rakentamisen yhteydessä. Alueen pohjavesi on tynnyripesulan toiminnan seurauksena pilaantunut mm. klooratuilla orgaanisilla liuottimilla.

Alueella olevassa oikeusvaikutteisessa Vantaan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET). Yleiskaavan pohjavesialuumerkinnän (PV) mukaan toiminta sijoittuu alueelle, joka on erityisen merkittävä vedenhankinnan ja veden käyttökelpoisuuden säilyttämisen kannalta. Alueella ei ole sallittua sellainen toiminta, joka saattaa vaarantaa pohjaveden laadun ja määrän. Yleiskaavan kaavamääräyksen mukaan liikennealueet ja -väylät tulee suunnitella siten, että liikenteen ja tienpidon mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan välttää. Kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelun tulee perustua riittäviin maaperä- ja pohjavesiselvityksiin. Vedenottojen suojavaikuteiden turvaaminen tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Toiminnasta aiheutuvat päästöt ja toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi

Lupahakemuksen mukaan välivarastointikentän toiminnoista ei aiheudu merkittäviä päästöjä ilmaan. Hiukkaspäästöjä voi syntyä ajoittain kuormien purusta, välppäyksestä, seulonnasta, kuormauksesta ja liikenteestä.

Välivarastointikentän rakentamisen aikaiset melu- ja värinävaikutukset syntyvät työkoneista ja liikennöinnistä. Rakentaminen vastaa normaalia maanrakennustoimintaa ja tapahtuu päiväsaikaan. Välivarastointikentän toiminnan aikaisista meluvaikutuksista melua aiheuttaa merkittävimmin seulonta ja haketus, joista syntyvää melua vaimennetaan rakentamalla kenttäalueen päätyihin meluvallit. Melua

aiheutuu lisäksi kuormien purusta ja liikenteestä. Puuaineksen haketuksen sekä haketuksen ja seulonnan yhteistoiminnan osalta päiväajan 55 dB melualueelle jää ilman melutorjuntaa asuinrakennuksia välivarastointialueen itä-, koillis-, kaakko-, ja luoteispuolelle. Ympäristölupahakemuksessa ehdotettu melutorjuntaratkaisu käsittää kaksi 4 metriä korkeaa meluvallia seulan ja hakettimen itä- ja pohjoispuolelle.

Lupahakemuksen mukaan käsittelykentän pinta asfaltoidaan, mikä vähentää kentän läpi suotautuvan veden määrää ja vähentää siten pohjaveden pilaantumisriskiä. Hulevedet johdetaan tiivisrakenteisia ojia pitkin tasausaltaaseen ja biosuodattimeen, josta vedet kulkeutuvat edelleen Kylmäojaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Alueella ei varastoida polttoaineita tai muita kemikaaleja.

Ympäristövaikutusten arviointi

Uudenmaan ELY-keskusvonn todennut lausunnossaan (UUDELY/11748/2022), että välivarastointi- ja käsittelykenttähanke ei edellytä YVA-menettelyä, eikä hanketta koskien ole tarpeen tehdä YVA-lain 3.2 § tarkoittamaa YVA-päätöstä yksittäistapauksessa.

Toiminnan aloittaminen

Lupahakemuksen mukaan rakentamiselle haetaan ympäristöluvan lisäksi ympäristönsuojelulain 199 § mukaista toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 9.1.2024 § 6

Ympäristöjohtajan va. esitys:

Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraava lausunto Vantaan kaupungin ympäristölupahakemuksesta (Dnro ESAVI/8706/2023), joka koskee Ruskeasannan välivarastointialueen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamislupaa. Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu hakemuksesta seuraavaa:

Ympäristölupahakemusta koskeva alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeäksi luokitellulla pohjavesialueella (0109204 Lentoasema) ja pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Lentoasemalla sijaitseva vedenottamo sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä kohteesta luoteeseen. Lentoaseman alueelle on tehty pohjavesialueen virtausmalli vuonna 2007 (Suunnittelukeskus Oy). Mallinnuksessa suunnittelualueen eteläpuolella oleva entinen tynnyripesula-alue sijoittuu Lentoaseman vedenottamon pohjavesialtaaseen ja vedenottamon valuma-alueeseen. Pohjaveden virtaus suuntautuu pinnanmittaustulosten perusteella kohti pohjoista ja pohjoiskoillista. Kloorattujen hiilivetyjen levinneisyyden perusteella pohjavesi voi kulkeutua tynnyripesulan alueelta osin myös etelän, idän ja lännen suuntaan.

Ympäristölupahakemukseen liitetyn pilaantuneen pohjaveden tarkkailuraportin (Golder Associates Oy 16.11.2021) perusteella ympäristölupahakemusta koskevat toiminnot tulevat sijoittumaan entisen tynnyripesulan alueelle tai alueelle, jolla pohjavesitarkkailussa on todettu korkeita kloorattujen yhdisteiden haitta-ainepitoisuuksia. Kloorattujen yhdisteiden haitta-ainepitoisuudet ovat alueella tasolla 400-1000 µg/l. Pohjaveden tarkkailuraportin mukaan vuoden 2018 tutkimusraportissa (Golder Associates Oy, 18.10.2018) esitetyn kulkeutumisarvion perusteella riski kloorattujen alifaattisten hiilivetyjen kulkeutumisesta Lentokentän vedenottamolle on todettu pieneksi eikä pohjavedessä todetuista klooratuista alifaattisista hiilivedyistä ole arvioitu aiheutuvan terveys- eikä ympäristöriskiä tai

haittaa alueen nykyisessä käytössä. Kohteessa ei ole arvioitu edellä mainituin syin olevan pilaantuneen maaperän tai pohjaveden kunnostustarvetta. Vuoden 2021 pohjaveden tarkkailutulosten perusteella ei kohteessa ole arvioitu olevan tarvetta päivittää kulkeutumisarviota.

Ympäristölupahakemusta koskevasta toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa alueelle vastaanotettavista jätteistä ja niiden käsittelystä. Pilaantumisen vaara voi aiheutua alueella käsiteltävien jätteiden sisältämien mahdollisten haitta-aineiden tai kemiallisten ominaisuuksien vuoksi. Pilaantumisen vaaraa voi aiheuttaa myös varastokentän rakentaminen jätemateriaaleista sekä alueella työskentelevä kone- ja kuljetuskalusto niiden tarvitsemien poltto- ja voiteluaineiden vuoksi. Ympäristölupahakemuksessa on esitetty pohjaveden pilaantumisvaaran vähentämiseksi erilaisia toimenpiteitä, kuten jätteiden käsittelyalueiden pinnoittamista sekä hulevesien käsittelyrakenteita ja vesien johtamista pohjavesialueen ulkopuolelle.

Jätteen ammatti- tai laitospäivätyksen aiheuttaman pohjaveden pilaantumisriskin kannalta nämä toiminnot tulisi sijoittaa ensisijaisesti vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolelle. Pohjavesiriskin osalta toimintojen sijoittuminen pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle on erityisen ongelmallista. Uusien pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavien toimintojen sijoittaminen alueelle, jolla on jo todettu pohjaveden pilaantuminen voi aiheuttaa muutoksia pohjavesiolosuhteisiin ja haitta-aineiden kulkeutumiseen ja näin lisätä riskiä pohjaveden hankinnalle ja sen säilymiselle käyttökelpoisena. Lupahakemusta koskevan alueen ympäristössä on jo useita toimintoja, joista voi aiheutua riskiä pohjaveden pilaantumiselle. Näitä toimintoja ovat Ruskeasannan hautausmaa, HSY:n Sorttiasema ja Tuusulanväylä.

Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 mukaan pohjavettä mahdollisesti vaarantava uusi teollisuus- ja yritystoiminta pyritään sijoittamaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. Keskeisinä ohjauskeinoina vesienhoidon toimenpideohjelma mainitsee maankäytön suunnittelun ja ympäristöluvat sekä toiminnanharjoittajien pohjavesitarkkailun ja yhteistarkkailun kehittäminen ja edistäminen.

Lupahakemuksen liitteessä esitettyssä vuoden 2021 pohjaveden tarkkailuraportissa ei ole esitetty ympäristölupahakemusta koskevaa toimintaa, jolloin alueella oleva pilaantuneen pohjaveden kunnostustarve voi tulla uudelleen harkittavaksi muuttuneiden olosuhteiden vuoksi, mikäli ympäristölupahakemusta koskevat toiminnot tulevat sijoittumaan alueelle.

Ympäristölupaharkinnassa tulisi arvioida myös toimintojen rakentamisen aiheuttamaa pilaantumisriskiä sekä sen mahdollista vesilain mukaista lupatarvetta. Ympäristölupaharkintaan liittyvässä pohjaveden pilaantumisriskin arvioinnissa tulee huomioida rakentamisessa tarvittavat pohjarakentamis- ja vahvistustekniikat sekä hakemuksessa esitetty betonijätteiden hyödyntäminen käsittelykentän rakennekerroksissa. Ympäristölupahakemuksen mukaan alueella on täyttömaata noin 0,80 m paksuinen kerros. Täyttömaa on laboratoriotulosten perusteella pääosin hiekkamoreenia, alueen itälaidassa täyttömaa on pehmeämpää silttiä ja savea (saSi, liSa). Täyttömaan alapuolella on keskimäärin noin 2,5 metriä paksuinen kerros hiekkaa, paikoitellen esiintyy myös hienompijakoisia maalajeja, kuten siltti- ja savikerroksia, jonka alapuolella on tiiviimpää moreenia.

Lupahakemusta koskevan alueen pohjoispuolelle sijoittuvassa HSY:n Sorttiaseman ympäristölupapäätöksessä (ESAVI/10965/2019) on määrätty jätteiden laitos- tai ammattimaisen käsittelyn pohjavesitarkkailusta. Entisen tynnyripesulan alueen pohjavettä tarkkaillaan Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Ympäristölupahakemuksessa on esitetty toiminnan pohjavesitarkkailuksi pilaantuneen pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa (Golder 26.3.2020).

Tarkkailusuunnitelman mukaan pohjavesinäytteistä arvioidaan aistinvaraisesti veden ulkonäköä, väriä ja sameutta näytteenoton yhteydessä. Ennen näytteenottoa poistettavasta vedestä mitataan lämpötila, sähkönjohtavuus, liuenneen hapen pitoisuus, pH ja redox-potentiaali kenttämittalaitteella.

Vesinäytteistä analysoidaan laboratoriossa haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus (VOC).

Lupahakemuksessa esitettyä pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa tulee täydentää siltä osin, kun se koskee jätteiden käsittelytoimintaan liittyvää tarkkailua. Ympäristölupapäätöksessä tulee määrätä myös alueella olevien eri toimintojen ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaisesta yhteistarkkailusta.

Ympäristölupahakemuksen mukaan hakemusta koskevalta alueelta johdettavat ympäristönsuojelulain 5 §:n tarkoittamat jätevedet on tarkoitus johtaa käsiteltynä pohjoispuolella kulkevaan Kylmäojaan.

Kylmäojaan johdetaan HSY:n Sorttiaseman käsittelyalueen lisäksi myös Helsinki-Vantaan lentoaseman käsitellyt hulevedet. Kylmäojan vedenlaadussa on ympäristölupien valvontaan liittyvässä tarkkailussa havaittu veden laadun kohentumista sekä pohjaeläinlajiston monipuolistumista ja lisääntynyttä taimenen poikastuotantoa. Ympäristölupahakemuksessa on arvioitu varsin suppeasti lupahakemusta koskevan toiminnan pintavesivaikutuksia Kylmäojaan yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa ja hakemusta tulee tältä osin täydentää.

Lupahakemuksessa esitetyn kiintoaineksen ja mineraaliöljypitoisuuden pintavesitarkkailun lisäksi tulee lupapäätöksessä määrätä tarkkailtavaksi myös sameus, pH, sähkönjohtavuus, BOD7, CODMn, ammoniumtyppi, nitraattityppi ja kokonaistyyppi sekä kokonaisfosfori. Myös alueelta lähtevä virtaama tulee arvioida. Alueelle vastaanotettavaksi esitettyjen betoni- ja stabilointijätteiden huleveden pH:ta nostavien ominaisuuksien vuoksi toiminnassa on tarpeen varautua hulevesien happamuuden säätöön ennen niiden johtamista Kylmäojaan.

Ympäristölupahakemuksen mukaan välivarastointikenttä tulee palvelemaan Vantaan kaupungin toimintaa. Lupahakemuksen liitteessä taulukossa 1 on esitetty alueelle vastaanotettavat jätelajit ja niiden EWC-koodit sekä vuosittain vastaanotettavat ja alueella varastoitavat jättemäärät. Pilaantumattoman maa-aineksen ja stabiloitujen maiden osalta lupahakemuksessa esitetyt jättekoodit viittaavat laitoksissa, erilaisissa jätevedenpuhdistamoissa sekä ihmisten käyttöön tai teollisuuskäyttöön tarkoitetun veden valmistuksessa syntyviin jätteisiin (EWC-koodit 19 03 NN) tai yhdyskuntajätteisiin, erilliskerätyt jakeet mukaan luettuna (EWC-koodit 20 02 NN).

Ympäristölupahakemuksessa esitetyn perusteella jää epäselväksi vastaanotettavaksi esitettyjen jätteiden laatu ja syntypaikka. Ympäristölupahakemusta tulee tarkentaa jätteiden määrätietojen ja jätenimikkeen lisäksi myös tarkemmat kuvaukset alueelle vastaanotettavista jätelajeista, jätteen tyypistä ja toiminnasta, jossa jäte on syntynyt. Vastaavat tiedot tulee esittää myöhemmin myös jätelain 118 § tarkoittamassa kirjanpidossa. Alueelle vastaanotettavien jätteiden määrät tulee esittää jättejakeittain hakemuksessa sekä kuutona että tonneina. Hakemuksessa tulee esittää myös varastointikentän rakentamiseen käytettävien jättemateriaalien määrä. Varastokentän rakentamista pohjavesialueelle ei ratkaista ympäristönsuojelulain 32 §:n mukaisessa rekisteröintimenettelyssä.

Ympäristölupahakemuksen liitteenä on esitetty Ruskeasannan välivarastointialueen melumallinnus (Ramboll 17.1.2022). Melumallinnus on tehty erikseen seulonnan aikana, haketuksen aikana, sekä seulonnan ja haketuksen ollessa samanaikaisesti toiminnassa. Mallinnuksessa on selvitetty vaadittavat meluntorjuntatoimet, joiden avulla lähimpien asuinrakennusten osalta päästiin ohjearvon 55 dB tasalle tai alle. Meluselvityksessä ei ole huomioitu eteläpuolen hautausmaata tai siunauskappelia lähimpänä häiriintyvänä kohteena. Ympäristölupahakemuksen suunnitelmapiirustuksissa on huomioitu meluntorjunta haketus ja seulonta-alueen itä- ja pohjoispuolen meluvalleilla. Melusteiden sijoittaminen poikkeaa joiltain osin melumallinnuksessa esitetystä, jolloin meluntorjunnan toteutus tulee

varmistaa lähimmissä kohteissa tehtävillä melumittauksilla. Toimintojen melusuojausta tulee lisäksi täydentää siten, että melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset ulkomelun ohjearvot täyttyvät myös hautausmaan ja siunauskappelin alueella.

Lupajaosto katsoo, että jätteiden laitos- tai ammattimaisen käsittelyn ympäristölupatoiminnot tulisi ensisijaisesti sijoittaa vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolelle. Mikäli Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että toiminnan sijoitusedellytykset pohjavesialueella täyttyvät, tulee toiminnan ympäristölupapäätöksessä ottaa huomioon tässä lausunnossa esitetyt seikat.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Päätettiin antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ympäristöjohtajan va. esityksen mukainen lausunto Vantaan kaupungin ympäristölupahakemuksesta (Dnro ESAVI/8706/2023).

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

- sijaintikartat

Täytäntöönpano: Lausunto ESAVI:lle sähköisen asioinnin kautta

Muutoksenhakuohje: 3. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristötarkastaja Saku Nurminen, puh. 040 482 0801
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)